

Zasady postępowania dotyczące bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły oraz w związku z wydarzeniami organizowanymi przez szkołę.

Wstęp

Stworzenie wewnętrzzszkolnej procedury bezpieczeństwa ma związek z podniesieniem poziomu bezpieczeństwa uczniów oraz zminimalizowaniem skutków zagrożeń, jakie mogą wystąpić.

Jest to dokument otwarty, który będzie uzupełniany wraz ze stwierdzeniem takiej konieczności. Celem jest ujednoczenie postępowania poszczególnych pracowników ZS nr 1 w sytuacjach zagrożeń.

W każdej sytuacji, która niesie za sobą ryzyko zagrożenia dla uczniów szkoły pracownicy bez względu na powierzone im zadania mają obowiązek reagować, by zminimalizować ryzyko poniesienia szkód przez uczniów i pracowników.

Priorytetem jest zapewnienie bezpieczeństwa uczniom oraz pracownikom, następnie spełnienie obowiązku administracyjnego zabezpieczającego działania pracowników na terenie instytucji.

W każdej sytuacji kryzysu pracownicy szkoły mają obowiązek bezwzględnie powiadomić Dyrektora szkoły, który w następnej kolejności informuje odpowiednie służby o zaistniałej sytuacji, zapewnić bezpieczeństwo uczestnikom zdarzenia oraz dopełnić czynności administracyjnych w postaci notatki służbowej z zajścia lub protokołu zdarzenia.

Wśród działań ogólnych podnoszących poziom bezpieczeństwa w szkole funkcjonują następujące rozwiązania:

- monitoring, którego działanie i zabezpieczenie jest regulowane instrukcją
- szkoła jest wyposażona w alarm
- w trakcie trwania zajęć nauczyciele pełnią dyżury w wyznaczonych miejscach budynku oraz boiska szkolnego zgodnie z regulaminem dyżurów
- pracownicy są regularnie szkoleni z zakresu udzielania pierwszej pomocy, zachowania w sytuacji ataku terrorystycznego oraz przepisów BHP i PPOż
- ograniczono dostęp osób postronnych poprzez wyłączenie jednego wejścia
- stosowanie przepisów przeciwpożarowych, ćwiczenie próbnych alarmów ewakuacyjnych
- stosowanie się do zapisów statutu szkoły, regulaminów poszczególnych pracowni, boisk i parkingu oraz regulaminów szkoły i wycieczek

I. Sposób postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ucznia na terenie szkoły.

1. Pracownik szkoły, który pierwszy powziął wiadomość o wypadku (był świadkiem wypadku, zastał bezpośredni skutek wypadku, został wezwany do wypadku, w chwili wypadku był opiekunem poszkodowanego) niezwłocznie:
 - udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy, zapewnia poszkodowanemu opiekę, sprowadza fachową pomoc medyczną,
 - zawiadamia Dyrektora szkoły, który powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia i decyduje o powiadomieniu odpowiednich służb (w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia wezwanie stosownej pomocy może mieć miejsce równoległe z powiadamianiem Dyrektora lub poprzedzić jego informowanie, gdy nauczyciel wykonuje resuscytację).
2. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie stosując się do punktu 1.
3. Nauczyciel sporządza notatkę służbową określając czas i okoliczności zajścia, zawiera dane świadków jeśli tacy byli obecni. Opis powinien koncentrować się na faktach bez interpretacji zdarzenia.
4. Po zakończeniu działań nauczyciel ma obowiązek sporządzić protokół wypadku i zgłosić go przełożonym, którzy przekazują zgłoszenie ubezpieczycielowi zgodnie z przepisami jakie wynikają z umowy.

II. Procedura ewakuacyjna na wypadek pożaru, zatrucia, katastrofy budowlanej itp.

1. Osoba, która zauważyła zdarzenie:

- powiadamia wszystkie osoby, której znajdują się w zagrożeniu lub też mogą się znaleźć w przypadku gwałtownego rozwoju sytuacji;
- dba o ewakuację osób znajdujących się w bezpośrednim zagrożeniu;
- informuje o zdarzeniu Dyrektora lub jego zastępcę;
- podejmuje próbę odcięcia źródeł zagrożenia poprzez gaszenie pożaru za pomocą podręcznego sprzętu gaśniczego, zamknięcia pomieszczeń, które stanowią centrum zagrożenia;
- jeżeli próba jest nieskuteczna, wycofuje się i informuje o tym fakcie Dyrektora.

2. Dyrektor lub jego zastępca po otrzymaniu informacji o kryzysie:

- wydaje polecenie alarmowania całego stanu osobowego, kieruje procesem ewakuacji do rejonu na zewnątrz budynku – boisko szkolne;
- informuje o zdarzeniu Państwową Straż Pożarną lub inne jednostki niezbędne do udzielenia stosownej pomocy oraz organy nadzorujący i prowadzący;
- po przybyciu na miejsce stosownych służb przekazuje dowódcy kierowanie akcją oraz udziela niezbędnych informacji i wyjaśnień.

3. Nauczyciel prowadzący zajęcia:

- odpowiada za bezpieczeństwo uczniów, z którymi ma lekcje w momencie wszczęcia alarmu; jeżeli alarm ogłoszony jest podczas przerwy, udaje się do klasy i odpowiada za uczniów, z którymi za chwilę miałby lekcje; nie oddala się od swojej grupy pod żadnym pozorem i jest bezwzględny w egzekwowaniu posłuchu i dyscypliny;
- po otrzymaniu informacji o zagrożeniu przygotowuje uczniów do ewakuacji (wydaje polecenia uczniom o zabraniu tylko rzeczy osobistych i ustawieniu się w kierunku wyjścia z klasy); w razie zadymienia lub rozprzestrzeniania się dziwnych zapachów otwiera okna w swojej sali;
- wylogowuje się z dziennika i pamięta ilość uczniów, których ma pod opieką; klucze z sali pozostawia w drzwiach;
- przelicza uczniów i przeprowadza ewakuację swojej grupy do rejonu ewakuacyjnego;
- wchodząc do stref silnie zagrożonych nakazuje uczniom osłonięcie dróg oddechowych i skóry, przyjęcie pozycji pochylonej w sytuacji silnego zadymienia (jak najniżej podłogi)
- po zakończeniu ewakuacji ponownie przelicza uczniów i sprawdza obecność,
- składa meldunek Dyrekcji o liczbie ewakuowanych osób;
- postępuje zgodnie z poleceniami wydanymi przez Dyrektora lub służby ratownicze.

4. Woźny:

- po otrzymaniu informacji o pożarze odcina dopływ energii elektrycznej i gazu do budynku.

5. Obsługa (sprzątaczk):

- otwiera wszystkie drzwi ewakuacyjne znajdujące się w ich pobliżu na parterze szkoły i w szatni;
- pozostałe osoby sprawdzają toalety i korytarze w obrębie pełnionego dyżuru.

6. Pozostały personel:

- pomaga w procesie ewakuacji;
- sprawdza swoje pomieszczenia, czy nie pozostała w nich żadna osoba;
- sprawdza toalety i korytarze, czy nie pozostała w nich żadna osoba.

7. Uczniowie bezwzględnie dostosowują się do poleceń nauczyciela, w tym:

- pakują rzeczy osobiste;
- zamykają na polecenie nauczyciela wszystkie okna;
- ustawiają się w sposób uporządkowany (dwuszereg) w kierunku wyjścia z klasy;
- na komendę nauczyciela, bez paniki, żwawym krokiem w sposób uporządkowany, udają się do wyjścia ewakuacyjnego;
- niezwłocznie meldują nauczycielowi o przypadkach szczególnych, np.:
 - przekazują znane informacje o uczniach przebywających poza klasą (np. w toaletach),
 - zgłaszają natychmiast przypadki zasłabnięcia, omdlenia itp.

III. Zasady postępowania w sytuacji terroryzmu.

1. Sygnał alarmowy w sytuacji wtargnięcia na teren szkoły – pięć krótkich dzwonek.
2. Decyzję o ogłoszeniu sygnału alarmowego lub komunikatu ostrzegawczego, w przypadku ujawnienia zagrożenia wynikającego z wtargnięcia uzbrojonego napastnika na teren placówki, podejmuje każdy z przeszkolonych i przygotowanych do tego pracowników placówki, wówczas gdy: takie zagrożenie zauważy, będzie miał podejrzenie, że takie zagrożenie może za chwilę wystąpić lub taka informację o zagrożeniu otrzymał.
3. Jeśli to możliwe, uciekaj z zagrożonego rejonu drogą ewakuacji, poza rejon zagrożenia. Zostaw wszystkie swoje rzeczy, w miejscu, gdzie się znajdują. Ewakuuj się blisko ściany, nie wychodź na otwartą przestrzeń. Po drogach ewakuacyjnych poruszaj się szybko, unikaj blokowania ruchu, zatrzymywania się, czy też gwałtownego napierania na poruszających się z przodu.
4. Wyłącz zawór gazu.

Podczas ewakuacji:

1. Zachowaj ciszę, spokój, rozwagę.
2. Udzielaj pierwszej pomocy w miejscu bezpiecznym, jedynie wtedy, gdy nie ma to wpływu na twoje bezpieczeństwo.
3. Ostrzegaj o niebezpieczeństwie.
4. W przypadku opadów deszczu, śniegu lub panującego zimna, przeprowadź dzieci i młodzież do innego, wcześniej ustalonego obiektu.

Jeżeli bezpieczna ewakuacja nie jest możliwa:

1. Zamknij drzwi.
 2. Zastaw drzwi ciężkim sprzętem, meblem, ławkami.
 3. Wyłącz wszystkie światła.
 4. Wycisz wszystkie urządzenia elektroniczne. Jeśli możesz, powiadom służby, informuj na bieżąco o sytuacji, nie wyłączaj telefonu, ale wycisz go.
 5. Połóż się na podłodze z dala od drzwi i okien.
 6. Zachowaj ciszę.
- Jeżeli nie miałeś możliwości ewakuować się, ukryć albo zabarykadować w pomieszczeniu bezpiecznym, a Twoje życie lub zdrowie są zagrożone w bezpośrednim kontakcie z napastnikiem – WALCZ, a jeżeli nie jesteś w stanie podjąć walki – BŁAGAJ O LITOŚĆ.
7. Poddaj się woli napastników – wykonuj ściśle ich polecenia.
 8. Staraj się zwrócić uwagę napastników na fakt, że mają do czynienia z ludźmi (personifikowanie siebie i innych – zwracaj się do uczniów po imieniu – zwiększa szansę ich przetrwania).
 9. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. chcesz się zwrócić do uczniów z jakimś poleceniem.
 10. Zapamiętaj szczegóły dotyczące porywaczy i otoczenia – informacje te mogą okazać się cenne dla służb ratowniczych.
 11. Staraj się uspokoić dzieci i młodzież – zapanuj w miarę możliwości nad własnymi emocjami.
 12. Dopóki nie zostanie wydane polecenie wyjścia: nie pozwól dzieciom i młodzieży wychodzić z pomieszczenia oraz wyglądać przez drzwi i okna, nakaż uczniom położyć się na podłodze.
 13. W chwili podjęcia działań zmierzających do uwolnienia, wykonuj polecenia grupy antyterrorystycznej.

Podczas działań służb ratowniczych:

1. Bądź przygotowany na surowe traktowanie przez Policję. Dopóki nie zostaniesz zidentyfikowany, jesteś dla nich potencjalnym terrorystą.
2. Zachowuj ciszę.
3. Jeżeli nie jesteś pewien, że to służby ratownicze, nie otwieraj drzwi, służby zrobią to same.
4. Stosuj się do wszystkich poleceń służb.
5. Nie trzymaj nic w rękach.
6. Nie zadawaj pytań podczas ewakuacji.
7. Unikaj gwałtownych ruchów, alarmujących gestów.
8. Poddaj się kontroli bezpieczeństwa.
9. Jeżeli posiadasz istotne informacje o napastnikach lub ofiarach, przekaz je służbom

ratowniczym.

10. Nauczycielu – po zakończeniu akcji: sprawdź obecność uczniów w celu upewnienia się, czy wszyscy opuścili budynek, o braku któregokolwiek dziecka poinformuj Policję, nie pozwól żadnemu z dzieci samodzielnie wrócić do domu, prowadź ewidencję dzieci odbieranych przez rodziców/osoby upoważnione.

Zasady postępowania w przypadku użycia broni palnej na terenie szkoły.

Nauczycielu! W sytuacji bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:

1. Nakaz uczniom położyć się na podłodze.
2. Staraj się uspokoić młodzież.
3. Dopilnuj, aby uczniowie nie odwracali się tyłem do napastników w przypadku polecenia przemieszczania się.
4. Jeżeli terroryści wydają polecenia, dopilnuj, aby uczniowie wykonywali je spokojnie – gwałtowny ruch może zwiększyć agresję napastników.
5. O ile to możliwe zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.

UWAGA! Nie rozłączaj się i staraj się, jeśli to możliwe, na bieżąco relacjonować sytuację.

Po opanowaniu sytuacji: upewnij się o liczbie osób poszkodowanych i sprawdź, czy strzały z broni palnej nie spowodowały innego zagrożenia (np. pożaru), zadzwoń lub wyznacz osobę, która zadzwoni pod jeden z numerów alarmowych udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym, □ w przypadku, gdy ostrzał spowodował inne zagrożenie podejmij odpowiednie do sytuacji działania.

Zasady postępowania w przypadku zagrożenia bombowego

Symptomy wystąpienia zagrożenia: Podstawową cechą terroryzmu jest to, iż nie ma wyraźnych znaków ostrzegawczych o możliwości wystąpienia zamachu lub są one trudno dostrzegalne.

1. Zainteresowania i uwagi wymagają: rzucające się w oczy lub po prostu nietypowe zachowania osób, pozostawione bez opieki przedmioty typu teczki, paczki itp., osoby wyglądające na obcokrajowców, osoby ubrane nietypowo do występującej pory roku, samochody, a w szczególności furgonetki, parkujące w nietypowych miejscach (miejscach organizowania imprez i uroczystości).

2. Należy jednak pamiętać, że terrorysta nie zawsze musi być odmiennej narodowości i wyróżniać się z tłumu szczególnym wyglądem.

3. O swoich spostrzeżeniach poinformuj dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia odpowiednie służby: Straż Miejską lub policję.

Procedura postępowania w sytuacji otrzymania informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. Dyrektor powiadamia odpowiednie służby - Policję, Straż Miejską, Urząd Miasta.
2. Jednocześnie przeprowadza ewakuację budynku zgodnie z procedurami.
3. Osoba, która przyjęła zgłoszenie lub ujawniła przedmiot niewiadomego pochodzenia, co do którego istnieje podejrzenie, że może on stanowić zagrożenie dla osób i mienia, powinna ten fakt zgłosić służbom odpowiedzialnym za bezpieczeństwo w danym miejscu, dyrekcji szkoły. Informacji takiej nie należy przekazywać niepowołanym osobom, gdyż jej niekontrolowane rozpowszechnienie może doprowadzić do paniki i w konsekwencji utrudnić przeprowadzenie sprawniej ewakuacji osób z zagrożonego miejsca.
4. Zawiadamiając policję dyrektor podaje następujące informacje: rodzaj zagrożenia i źródło informacji o zagrożeniu (informacja telefoniczna, ujawniony podejrzany przedmiot), treść rozmowy z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego; numer telefonu, na który przekazano informację o zagrożeniu oraz dokładny czas jej przyjęcia, adres, numer telefonu i nazwisko osoby zgłaszającej, opis miejsca i wygląd ujawnionego przedmiotu.
5. Wskazane jest uzyskanie od policji potwierdzenia przyjętego zgłoszenia.

Ogłoszenie alarmu bombowego oraz procedury postępowania w czasie zagrożenia bombowego:

1. Do czasu przybycia policji akcją kieruje dyrektor szkoły lub osoba przez niego wyznaczona.
2. Na miejsce zagrożenia incydentem bombowym należy wezwać służby pomocnicze takie jak: pogotowie ratunkowe, straż pożarną, pogotowie gazowe, pogotowie wodnokanalizacyjne,

pogotowie energetyczne.

3. Po przybyciu policji na miejsce incydentu bombowego, przejmuje ona dalsze kierowanie akcją.

4. Należy bezwzględnie wykonywać polecenia policjantów.

5. Przy braku informacji o konkretnym miejscu podłożenia „bomby”, użytkownicy pomieszczeń służbowych powinni sprawdzić swoje miejsce pracy i jego bezpośrednie otoczenie, pod kątem obecności przedmiotów nieznanego pochodzenia.

6. Pomieszczenie ogólnodostępne (korytarz, klatki schodowe, toalety) oraz najbliższe otoczenie zewnętrzne obiektu, sprawdzają i przeszukują służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo w danej instytucji.

7. Podejrzanych przedmiotów nie wolno dotykać! O ich lokalizacji należy powiadomić dyrektora oraz osoby odpowiedzialne za bezpieczeństwo.

8. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy zachować spokój i opanowanie, pozwoli to sprawnie i bezpiecznie opuścić zagrożony rejon.

9. Po ogłoszeniu ewakuacji, należy opuścić szkołę.

10. Identyfikacją i rozpoznawaniem zlokalizowanego ładunku wybuchowego oraz jego neutralizacją zajmują się uprawnione i wyspecjalizowane jednostki i komórki organizacyjne policji.

Jak zachować się po otrzymaniu informacji o podłożeniu lub groźbie podłożenia „bomby”:

1. Podczas działań związanych z neutralizacją „bomby” należy zastosować się do poleceń policji.

2. Ciekawość może być niebezpieczna - należy jak najszybciej oddalić się z miejsca zagrożonego wybuchem. Po drodze należy informować o zagrożeniu jak największe grono osób, będących w strefie zagrożonej lub kierujących się w jej stronę.

3. Po ogłoszeniu alarmu i zarządzeniu ewakuacji należy niezwłocznie udać się do wyjścia, zgodnie z planem ewakuacji szkoły.

Informacja o podłożeniu bomby

1. Jeżeli jest to informacja telefoniczna: słuchaj uważnie, zapamiętaj jak najwięcej, jeżeli masz taką możliwość, nagrywaj rozmowę – jeśli nie – spróbuj zapisywać informacje, zwróć uwagę na szczegóły dotyczące głosu i nawyki mówiącego oraz wszelkie dźwięki w tle, nigdy nie odkładaj pierwszy słuchawki, jeżeli twój telefon posiada funkcję identyfikacji numeru dzwoniącego – zapisz ten numer. Jeżeli jest to wiadomość pisemna, zabezpiecz ją tak, aby nikt jej nie dotykał - przekazasz ją Policji.

2. Po zakończeniu rozmowy niezwłocznie zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.

3. Zaalarmuj dyrektora szkoły.

4. Dyrektor dzwoni do Wydziału Oświaty i Wychowania i Kuratorium Oświaty. 5. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!

6. Dyrektor zarządza ewakuację zgodnie z obowiązującą instrukcją.

UWAGA! Poinstruj uczniów o zabranii ze sobą rzeczy osobistych – plecaków, reklamówek itp.

7. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.

8. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.

9. W przypadku odnalezienia podejrzanego przedmiotu nie dotykaj go i nie otwieraj.

10. W miarę możliwości ogranicz dostęp osobom postronnym,

11. Dokonaj próby ustalenia właściciela przedmiotu,

12. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Wykrycie/ znalezienie bomby (podejrzanego przedmiotu)

1. Nie dotykaj podejrzanego przedmiotu.

UWAGA! Jeśli widzisz „bombę” to oznacza, że jesteś w polu jej rażenia.

2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych:

3. Zabezpiecz, w miarę możliwości, rejon zagrożenia w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym – głównie uczniom, nie narażaj siebie i innych na niebezpieczeństwo.

4. Powiadom o zagrożeniu personel szkoły oraz uczniów, w sposób nie wywołujący paniki!

5. Zarządź przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.

6. Zabezpiecz ważne dokumenty, pieniądze.

7. Wyłącz lub zleć pracownikowi ds. technicznych wyłączenie dopływu gazu i prądu.

8. Otwórz okna i drzwi.
9. Usuń z otoczenia wszystkie materiały łatwopalne.
10. Nie używaj w pobliżu podejrzanego ładunku urządzeń radiowych (radiotelefonów, telefonów komórkowych).
11. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń.

Po wybuchu bomby:

1. Oceń sytuację pod kątem ilości osób poszkodowanych i upewnij się, jakiego rodzaju zagrożenia spowodował wybuch.
2. Zadzwoń pod jeden z numerów alarmowych.
3. Udziel pierwszej pomocy najbardziej potrzebującym.
4. Sprawdź bezpieczeństwo dróg i rejonów ewakuacyjnych, a następnie zarządzaj przeprowadzenie ewakuacji zgodnie z obowiązującą instrukcją.
5. W przypadku, gdy wybuch spowodował inne zagrożenie, podejmij działania odpowiednie do sytuacji.
6. Po przybyciu właściwych służb, bezwzględnie stosuj się do ich zaleceń

Zasady postępowania w przypadku otrzymania podejrzanego przesyłki

Po czym poznać podejrzaną przesyłkę?

1. Stempel pocztowy lub nazwisko nadawcy wskazuje, że przesyłka pochodzi z innego miejsca lub innego od nadawcy, niż oczekiwano.
2. Brakuje nadawcy.
3. Przesyłka jest uszkodzona.
4. Na kopercie lub paczce są nakłucia, nacięcia, plamy.
5. Z opakowania wysypuje się proszek lub wycieka substancja.
6. Przesyłka wydziela dziwny zapach (szczególnie uważać na zapach migdałów lub marcepana).
7. Z przesyłki wydobywają się podejrzanym dźwięki.
8. Na przesyłce znajdują się odręczne napisy w podejrzanym stylu.
9. Jest podejrzenie ciężka do wymiarów („bomby listowe” ważą powyżej 50 g).
10. Namacalnie wyczuwane są kable / przewody, proszek, granulki lub substancja galaretowata.

Do czasu przyjazdu służb postępuj zgodnie z następującymi zaleceniami:

1. Nie otwieraj, nie przenoś i nie rzucaj przesyłki.
2. Zabezpiecz miejsce/ pomieszczenie przed innymi osobami.
3. Sporządź listę osób mających kontakt z przesyłką.
4. Uruchom wewnętrzne procedury.
5. Pozostań do dyspozycji służb, udzielając im niezbędnych informacji.
6. Postępuj zgodnie z instrukcjami wezwanych służb.

Zachowaj ostrożność! Podejrzana przesyłka może zawierać niebezpieczny materiał wybuchowy, biologiczny, chemiczny lub radiacyjny!

Jeśli przesyłka została otwarta, pamiętaj o zasadach ostrożności:

1. Nie naruszaj jej zawartości (nie rozsypuj, nie przenoś, nie dotykaj).
2. Zamknij okna, wyłącz urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne.
3. O ile to możliwe, przykryj nieznaną substancję folią lub innym materiałem, w sposób uniemożliwiający rozprzestrzenianie się.
4. Opuść pomieszczenie i zamknij drzwi.
5. Umyj dokładnie ręce.
6. Odizoluj osoby, które miały kontakt z otwartą przesyłką.

IV. Zasady postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia dzieci i młodzieży demoralizacją i przestępczością

Działania interwencyjne

1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

- Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- Wychowawca informuje o fakcie Dyrektora szkoły, może zaangażować również pedagoga/psychologa.
- Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział w programie edukacyjnym bądź terapeutycznym jeśli sytuacja tego wymaga.
- Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
- Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, Dyrektor szkoły powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach tych instytucji.
- Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela określa wewnętrzny regulamin szkoły.
- W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 par. 2 kodeksu postępowania karnego, dyrektor szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję.

2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, powinien podjąć następujące kroki:

- Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
- Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielania pomocy medycznej.
- Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do

dyspozycji funkcjonariuszy policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.

- Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyjścia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
- W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeżeli uczeń nie ukończył 18 lat.
- Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.

3. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

- Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu Dyrektora szkoły, wzywa policję.
- Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

4. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, powinien podjąć następujące kroki:

- Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.
- O swoich spostrzeżeniach powiadamia Dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- W przypadku gdy uczeń mimo wezwania odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
- Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją Dyrekcji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

5. Postępowanie wobec ucznia – sprawcy czynu karalnego lub przestępstwa:

- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły;
- ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia;
- przekazanie sprawcy (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę dyrektorowi szkoły lub osobie przez niego wyznaczonej;
- powiadomienie rodziców ucznia sprawcy;
- niezwłoczne powiadomienie policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana;
- zabezpieczenie ewentualnych dowodów przestępstwa i przekazanie ich policji (np. sprawca rozboju na terenie szkoły używa noża i uciekając porzuca go lub jakiś przedmiot pochodzący z kradzieży).

6. Postępowanie nauczyciela wobec ucznia, który stał się ofiarą czynu karalnego:

- udzielenie pierwszej pomocy przedmedycznej bądź zapewnienie jej udzielenia poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń;
- niezwłoczne powiadomienie dyrektora szkoły;
- powiadomienie rodziców ucznia;
- niezwłoczne wezwanie policji, w przypadku kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia. .

7. Zasady postępowania wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne

- Nauczyciel – świadek agresywnego zachowania przerywa zdecydowanie i stanowczo negatywne zachowanie sprawcy wobec ofiary. W razie potrzeby prosi o pomoc innego nauczyciela, pielęgniarkę szkolną lub pracownika obsługi.
- O zdarzeniu powiadamia wychowawcę klasy lub w razie jego nieobecności, pedagoga szkolnego.
- Nauczyciel lub pedagog przeprowadza rozmowę z uczniami, w obecności świadków zdarzenia i informuje o konsekwencjach w postaci kary zgodnej ze Statutem szkoły.
- Nauczyciel lub pedagog sporządza notatkę zawierającą opis zdarzenia, dane sprawcy i ofiary oraz innych osób uczestniczących w zdarzeniu.
- Wychowawca lub pedagog informuje rodziców (prawnych opiekunów) sprawcy i ofiary o zajściu i formach podjętej interwencji za pomocą wpisu do e-dziennika lub telefon do rodziców.
- W przypadku powtarzania się zachowań agresywnych ucznia, wychowawca informuje o tym pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły.
- Pedagog w obecności wychowawcy podejmuje rozmowę z rodzicami i uczniem informując o ewentualnych skutkach braku zmiany zachowania (sporządza odpowiedni zapis w dokumentacji).
- Wychowawca, uczeń i rodzice ucznia ustalają i podpisują kontrakt zawierający plan mający na celu poprawę zachowania ucznia.
- W przypadku utrzymywania się nieprawidłowych relacji z rówieśnikami pedagog sugeruje rodzicom miejsca uzyskania pomocy diagnostycznej i/lub terapeutycznej

V. Zasady stosowane na okoliczność przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie ucznia.

1. Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie wychowawcę, a ten pedagoga.
2. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem/ psychologiem, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z uczniem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
3. Pedagog lub psycholog w porozumieniu z dyrektorem szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami dziecka. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec ucznia i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.
4. Pedagog lub psycholog sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy, o której zostają powiadomieni również rodzice ucznia.
5. Zostaje wszczęta interwencja rodzinna mająca na celu zweryfikowanie podejrzeń i uzyskanie współpracy rodziny na rzecz rozwiązania zaistniałej sytuacji. Można po dokonaniu konsultacji merytorycznej problemu wskazać możliwe kierunki rozwiązywania go poprzez terapię, udział w grupach warsztatowych, zgłoszenie się po pomoc do adekwatnych do problemu instytucji i zobowiązać rodziców do takich działań. Jeśli rodzice będą rozumieli problem zobowiązanie może mieć charakter ustny, pozostaje odnotowany w dokumentach wewnętrznych szkoły, ale jeśli przypuszczamy, że rodzice nie będą skłonni poszukiwać pomocy można spisać kontrakt, obwarować potwierdzenie stosownym zaświadczeniem realizowanych działań przez rodziców, a w ostateczności jak poniżej
6. Jeżeli podejrzenia potwierdzają się lub istnieje uzasadniona obawa, że uczeń jest ofiarą przemocy, pedagog sporządza notatkę służbową oraz informuje policję i sąd rodzinny. W przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje kuratora.
7. W uzasadnionych przypadkach pedagog lub psycholog uruchamia w szkole procedurę założenie Niebieskiej Karty.

VI. Zasady postępowania w sytuacji zachowań mobbingowych, mających znamiona przemocy na terenie szkoły lub w relacjach zawieranych w szkole.

1. Osoba, która powzięła wiedzę lub jest świadkiem takich zajęć zgłasza Wychowawcy sytuację osoby pokrzywdzonej oraz sprawcy przy wcześniejszym zabezpieczeniu sytuacji ofiary zdarzenia.
2. Wychowawca zgłasza problem Dyrektorowi, który informuje rodziców zaangażowanych uczniów.
3. Wychowawca przy współpracy z pedagogiem/psychologiem przeprowadza rozmowy z ofiarą oraz sprawcą zajścia. Jeśli zdarzenie jest związane z uszczerbkiem na zdrowiu lub obrażeniami ciała udziela stosownej pomocy.
4. Jeśli zdarzenie ma znamiona przestępstwa Dyrektor powiadamia odpowiednie służby.
5. Jeśli jest to zachowanie rówieśnicze podejmowane zostają mediacje i negocjacje we współpracy z rodzicami uczniów. Od sprawców egzekwuje się stosowne konsekwencje wynikające z działań wychowawczych oraz regulaminu szkoły.
6. Całość zajścia jest dokumentowana notatkami służbowymi.

I. Podstawa prawna:

1. *Ustawa z dnia 7 września o systemie oświaty (Dz. U. 2004r. Nr 256, poz.2572 ze zm.)*
2. *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2014r. poz. 191 i 1198)*
3. *Ustawa z dnia 26 października 1982 o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. Nr 35 póź230 z późniejszymi zmianami)*
4. *Ustawa z dnia 26 października 1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2002r. Nr 11, poz.109 ze zm.)*
5. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny Dz. U. 1997 nr 88 poz.553*
6. *Ustawa z dnia 26 maja 1971r. Kodeks wykroczeń Dz. U. 1971 nr 12 poz.114*
7. *Ustawa z dnia 20 marca 2004r. o pomocy społecznej Dz. U. 2004 nr 64 poz.393*
8. *Ustawa z dnia 14.06. 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego Dz. U. 1960 nr 30 poz. 168*
9. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii Dz. U. 2005 nr179 poz. 1485*
10. *Ustawa z dnia 26.10.1982r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 1982r. Nr 35, poz. 228 z późn. zm. Dz. U. 2002r. Nr 11, poz.109 i Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz.473 i Nr 115,poz.793)*
11. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493)*
12. *Ustawa z 9.11.1995r. o ochronie przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 1996r. Nr 10, poz.55)*
13. *Ustawa z dnia 19.08.1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994r. Nr 111, poz.535)*
14. *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. r30,poz.179 ze zm.)*
15. *Uchwała nr 186/2006 Rady Ministrów z dnia 7 listopada 2006r. w sprawie działania administracji rządowej przeciwko przemocy w szkołach i placówkach*
16. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 18 stycznia 2005r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej oraz niedostosowanej społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych - Dz. U. 2005 w 19 poz.167 (nowe okno)*
17. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych - Dz. U. 2007 nr 83 poz.562; Dz. U. 2004 ar 169 poz. 1768 (nowe okno)*
18. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 stycznia 2003r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem – Dz. U 2003 nr 26 poz.226*
19. *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach - Dz. U. 2008 ar 11 poz.114; Dz. U. 2002 nr 3 poz. 28*
20. *Rozporządzenie Ministra Edukacja Narodowej i Sportu z dnia 31.12.2002r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2003 nr 6 poz.69)*
21. *Zarządzenie nr 590 Komendanta Głównego Policji z dnia 24.10.2003 w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości*